

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ

THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY, ICELAND

Staða lífeyrissjóða 2011

Kynning fyrir fjölmiðla
3. júlí 2012

Efnistöð

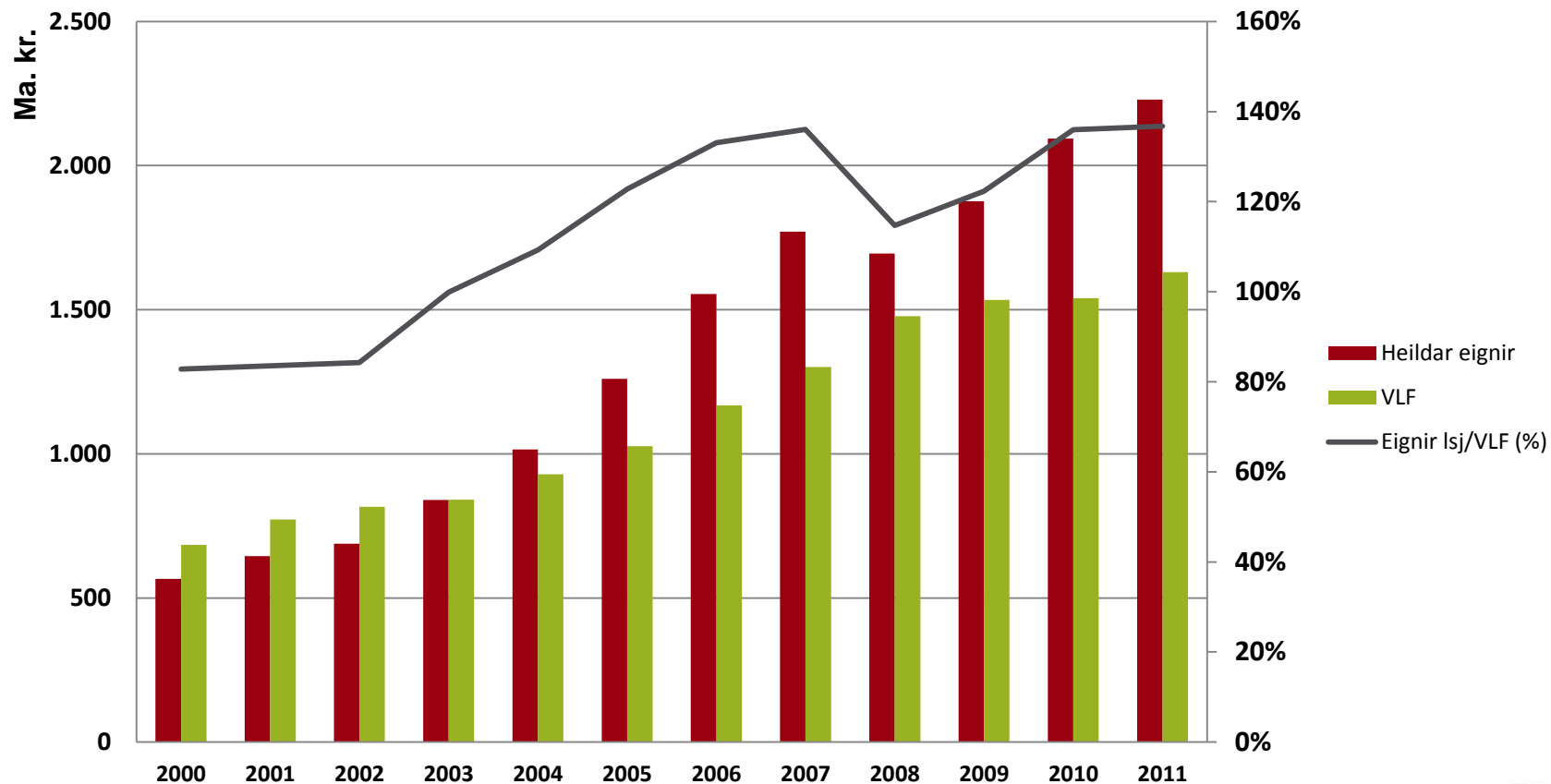
- Lífeyrismarkaður
- Fimm stærstu lífeyrissjóðirnir
- Tryggingafræðileg staða
- Alþjóðlegur samanburður
- Samantekt

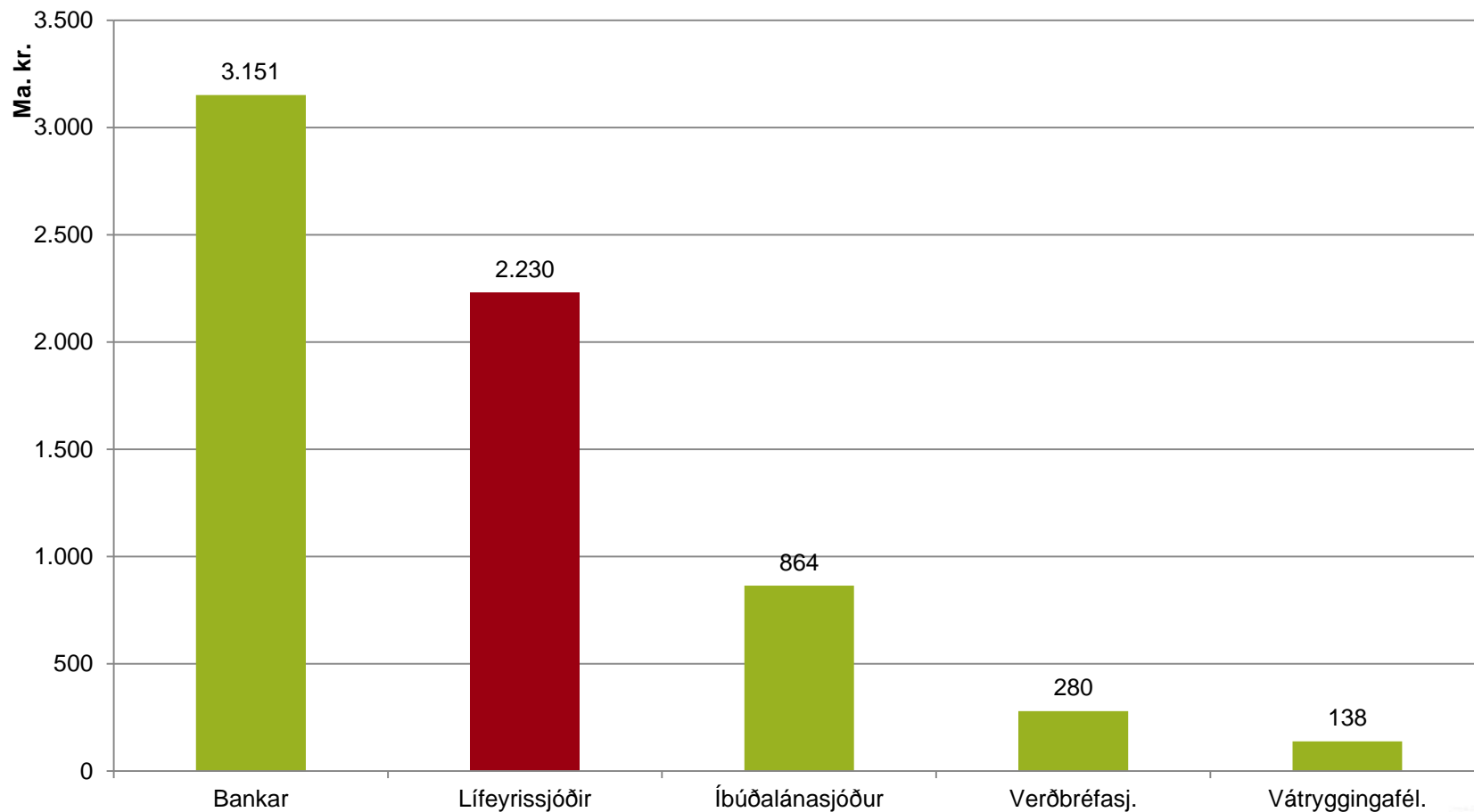
LÍFEYRISMARKAÐUR

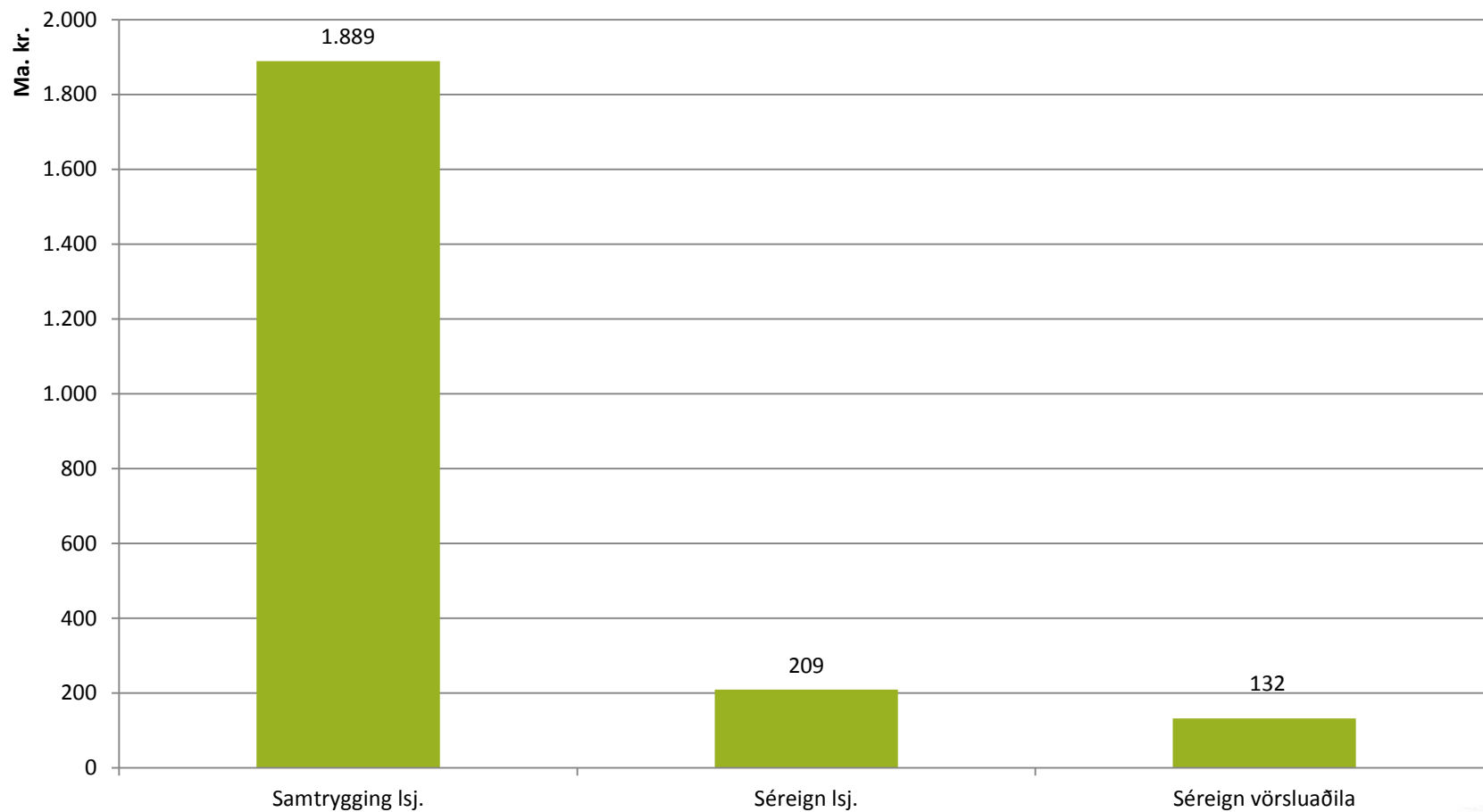
Eignir lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar 31.12.2011

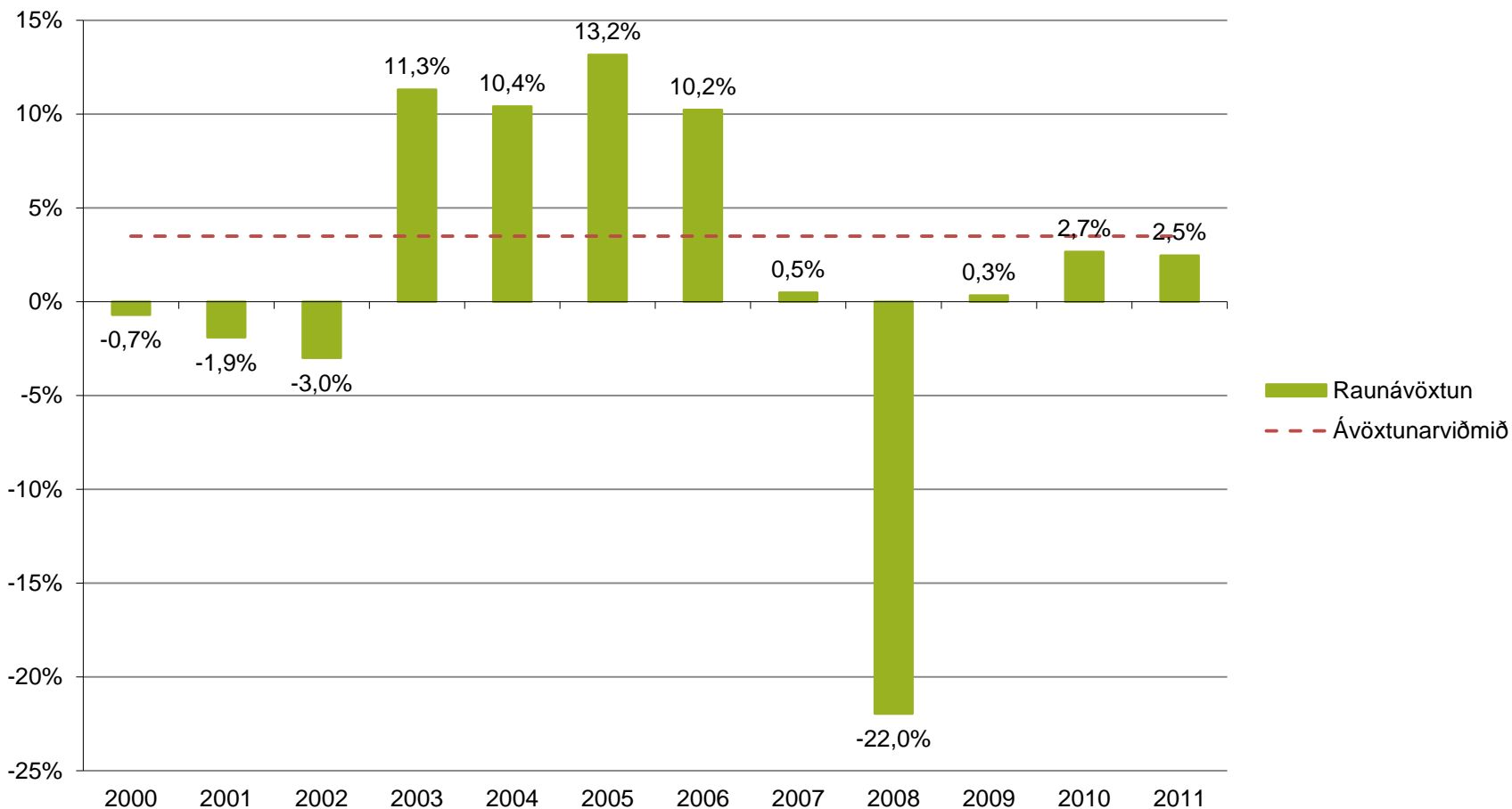
Eignir eftirlitsskyldra aðila 2011

Hrein eign lífeyrissjóða 2011

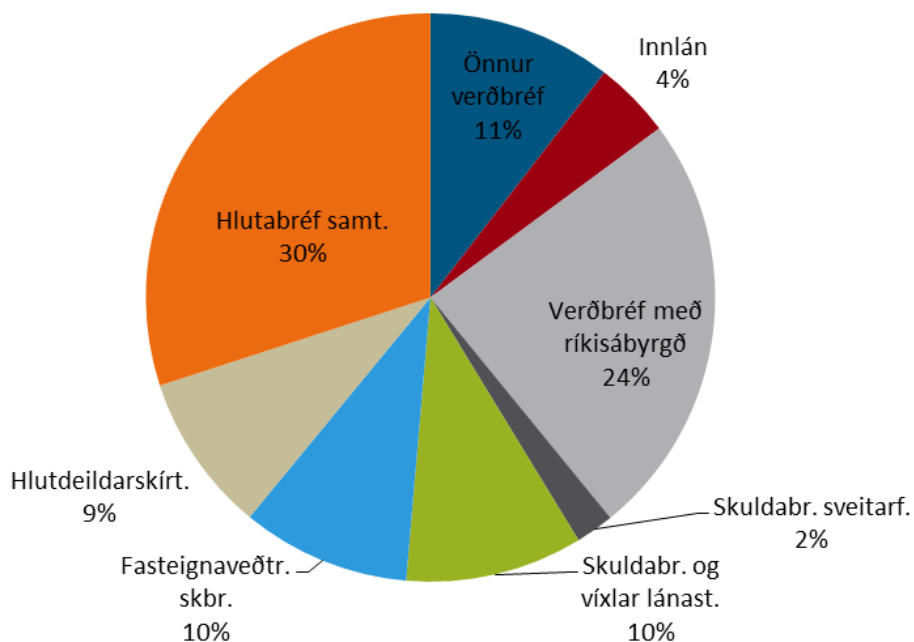

Raunávöxtun lífeyrissjóða 2000 - 2011

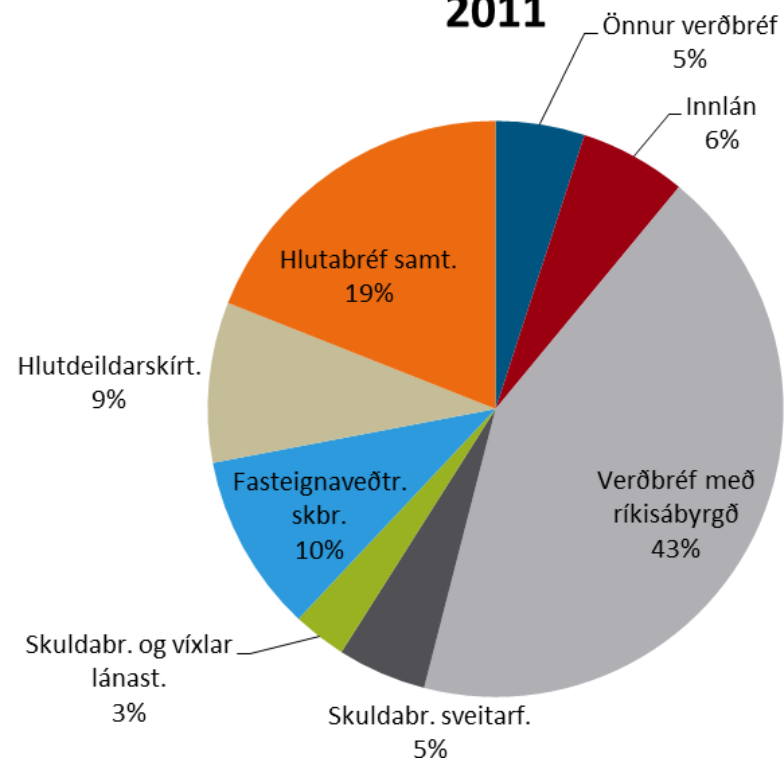

Skipting eigna samtryggingadeilda lífeyrissjóða 31.12.2008 og 31.12.2011

2008

2011

Aukin áhersla á áhættustýringu

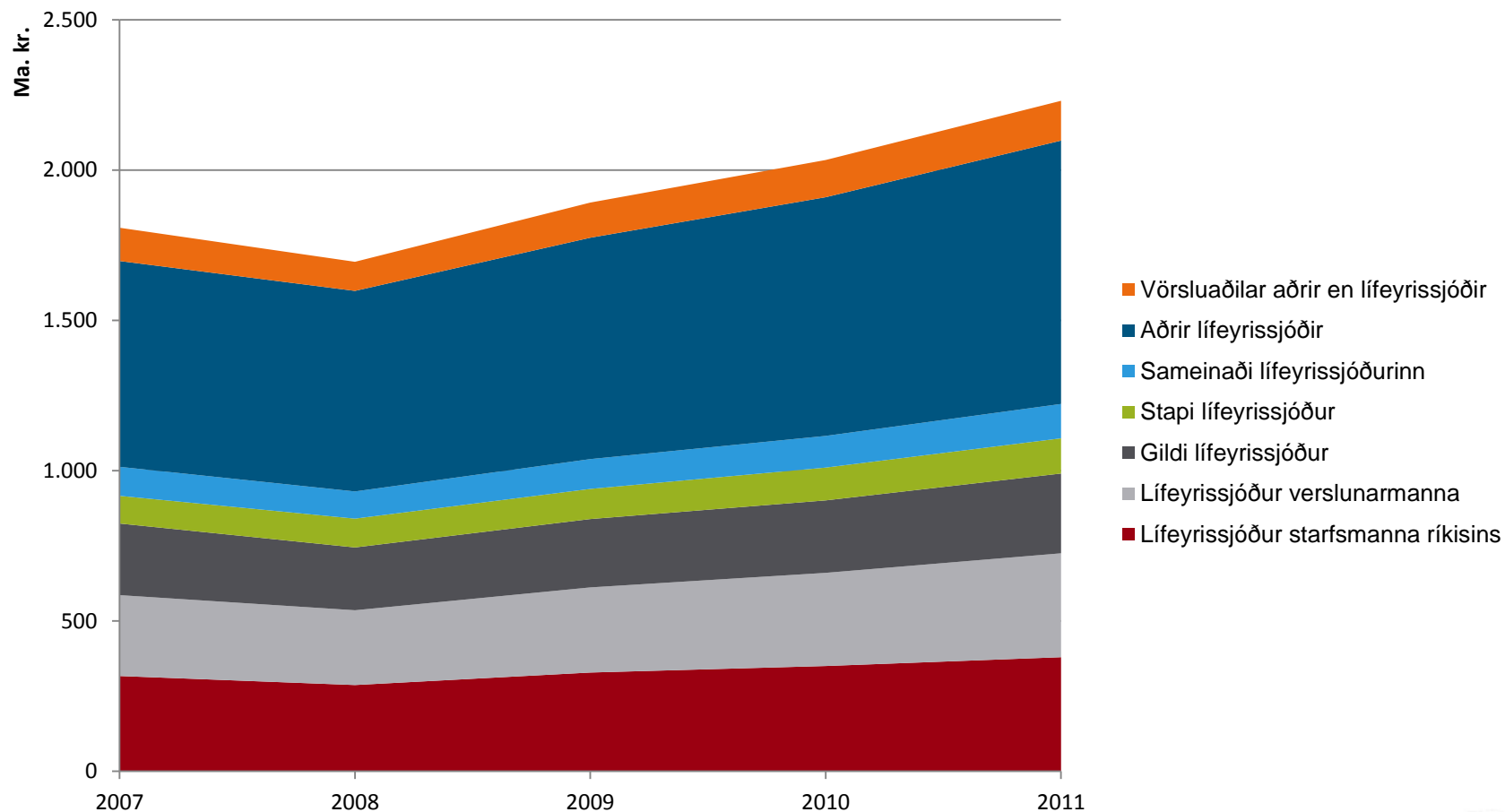
- Fjármálaeftirlitið gaf út leiðbeinandi tilmæli nr. 4/2011 um áhættustýringu samtryggingadeilda lífeyrissjóða.
 - Helstu áhættuþættir:
 - Fjárhagsleg áhætta
 - Mótaðilaáhætta
 - Tryggingafræðileg áhætta
 - Rekstraráhætta
- Sambærileg leiðbeinandi tilmæli um áhættustýringu fyrir séreignasparnað eru í umsagnarferli.
- Nýjar reglur um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða munu verða birtar í Stjórnartíðindum 5. júlí nk.

FIMM STÆRSTU LÍFEYRISSJÓÐIRNIR

Hrein eign lífeyrissjóða 2007 - 2011

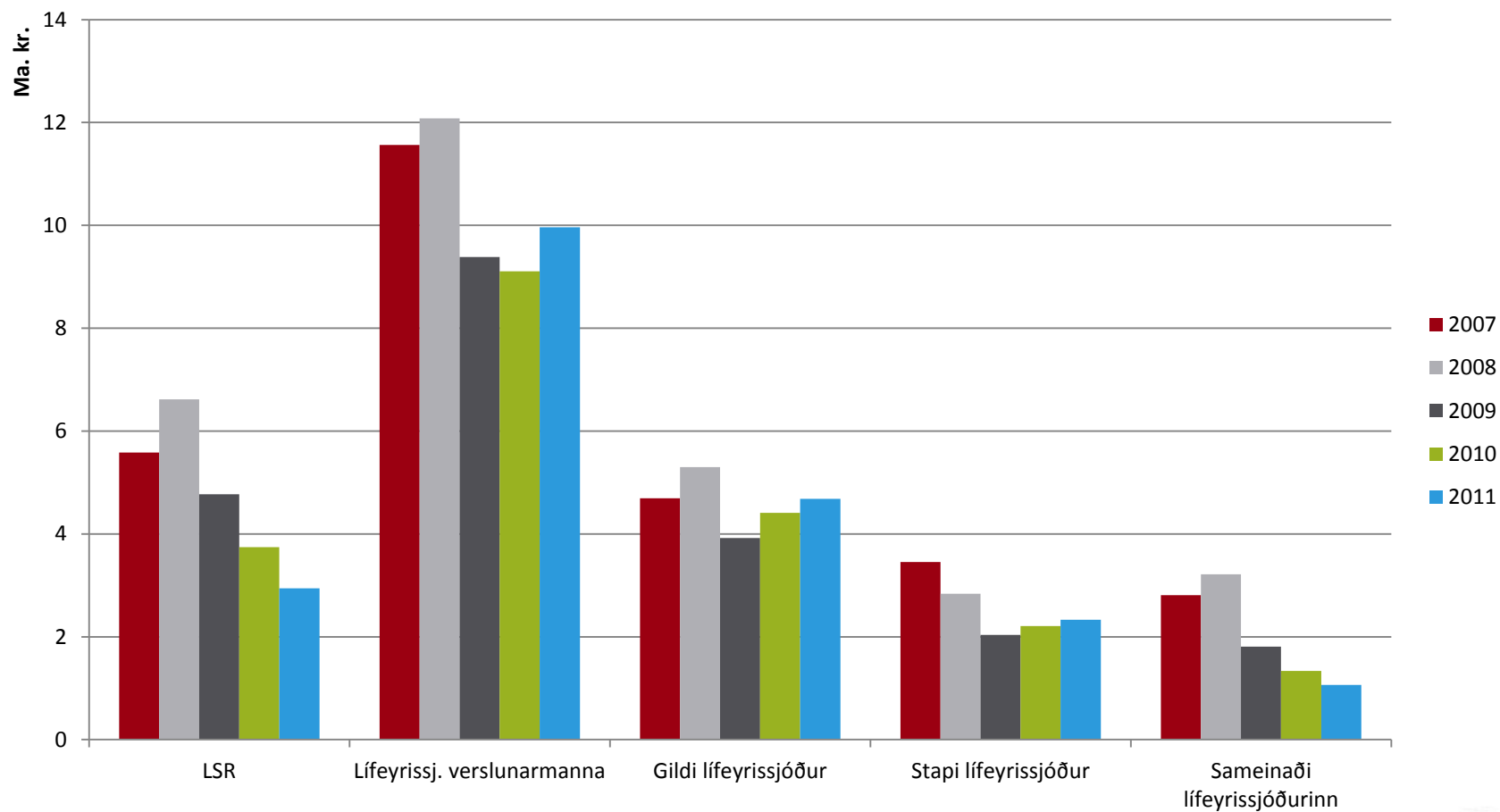
Hlutfall fimm stærstu lífeyrissjóðanna af heildarmarkaði

- Hlutfall reiknað út frá hreinni eign lífeyrissjóðanna.
- Hrein eign á lífeyrismarkaði nam 2.230 ma. kr. þann 31. desember 2011.

	Hlutfall af heildar lífeyrismarkaði
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	17,0%
Lífeyrissjóður verslunarmanna	15,5%
Gildi lífeyrissjóður	11,9%
Stapi lífeyrissjóður	5,3%
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	5,1%
Samtals:	54,8%

Nettó innstreymi (iðgjöld – lífeyrir)

Raunávöxtun lífeyrissjóða

	Hrein raunávöxtun árið 2011	Meðalávöxtun sl. 5 ára
LSR B – deild	2,1%	-4,7%
LSR A – deild	1,3%	-4,5%
Lífeyrissj. verslunarmanna	2,8%	-3,8%
Gildi lífeyrissjóður	2,7%	-5,1%
Stapi lífeyrissjóður	0,0%	-3,6%
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	1,9%	-4,5%
Meðaltal lífeyrissjóða	2,5%	-3,7%

Rekstrarkostnaður

	Rekstrarkostnaður* sem hlutfall af iðgjöldum	Rekstrarkostnaður sem hlutfall af hreinni eign
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	2,18%	0,16%
Lífeyrissjóður verslunarmanna	3,51%	0,18%
Gildi lífeyrissjóður	4,05%	0,20%
Stapi lífeyrissjóður	2,84%	0,14%
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	5,65%	0,24%
Meðaltal lífeyrissjóða	4,32%	0,24%
Miðgildi lífeyrissjóða	6,36%	0,30%

* Rekstrarkostnaður vegna almenns reksturs og fjárfestinga

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Tryggingafræðileg staða

Skilgreiningar

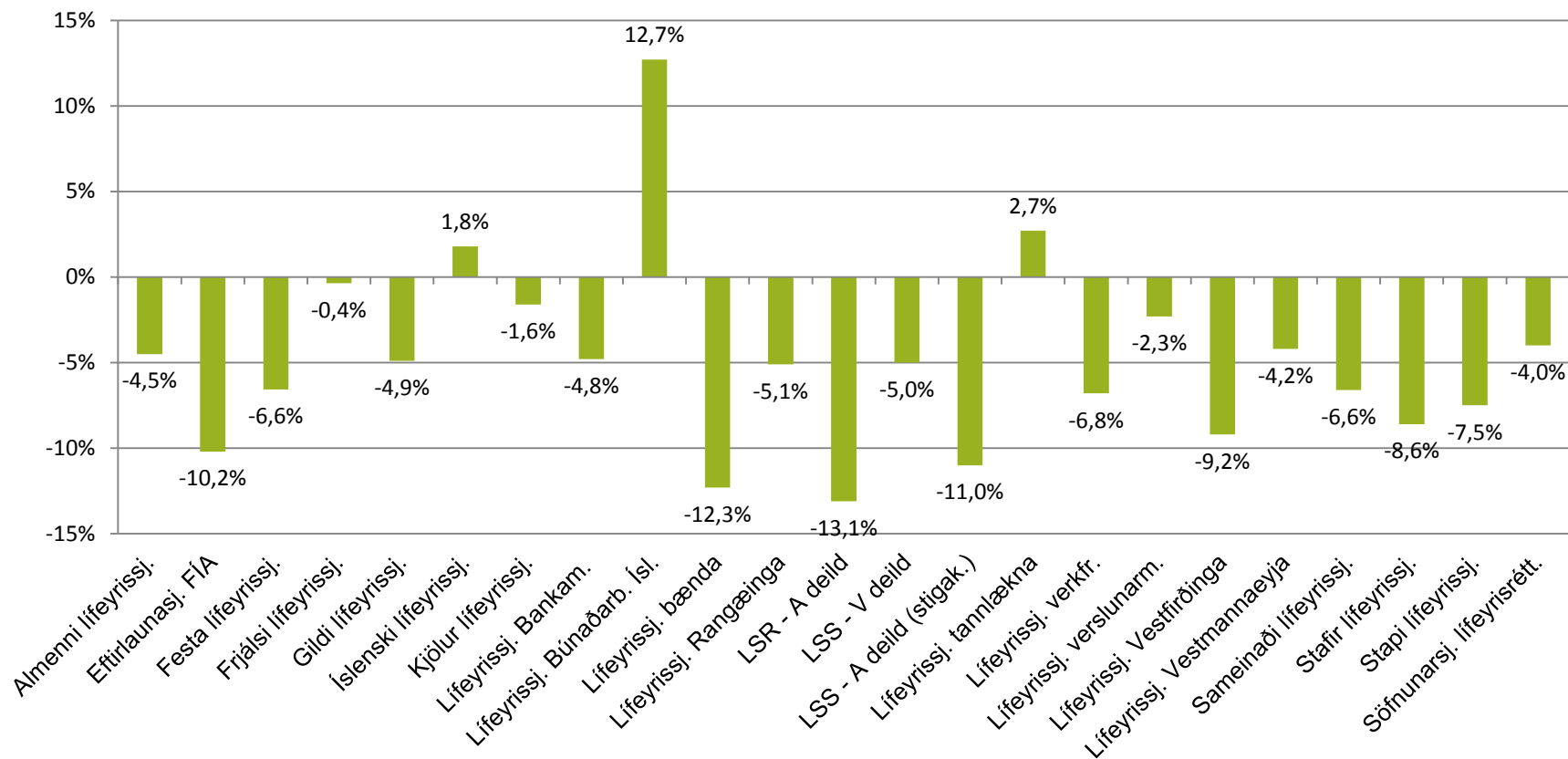
- **Áfallin staða:** Hrein eign til greiðslu lífeyris – skuldbinding
 - Standa núverandi eignir undir því sem þegar er búið að lofa í formi lífeyris?
- **Framtíðarstaða:** Framtíðariðgjöld – framtíða skuldbinding
 - Munu framtíðariðgjöld standa undir framtíðarlífeyri?
- **Heildarstaða:** Áfallin staða + framtíðarstaða

$$\frac{\text{Eignir} - \text{Skuldbindingar}}{\text{Skuldbindingar}} (\%)$$

Tryggingafræðileg staða 2011

Sjóðir án ábyrgðar launagreiðenda

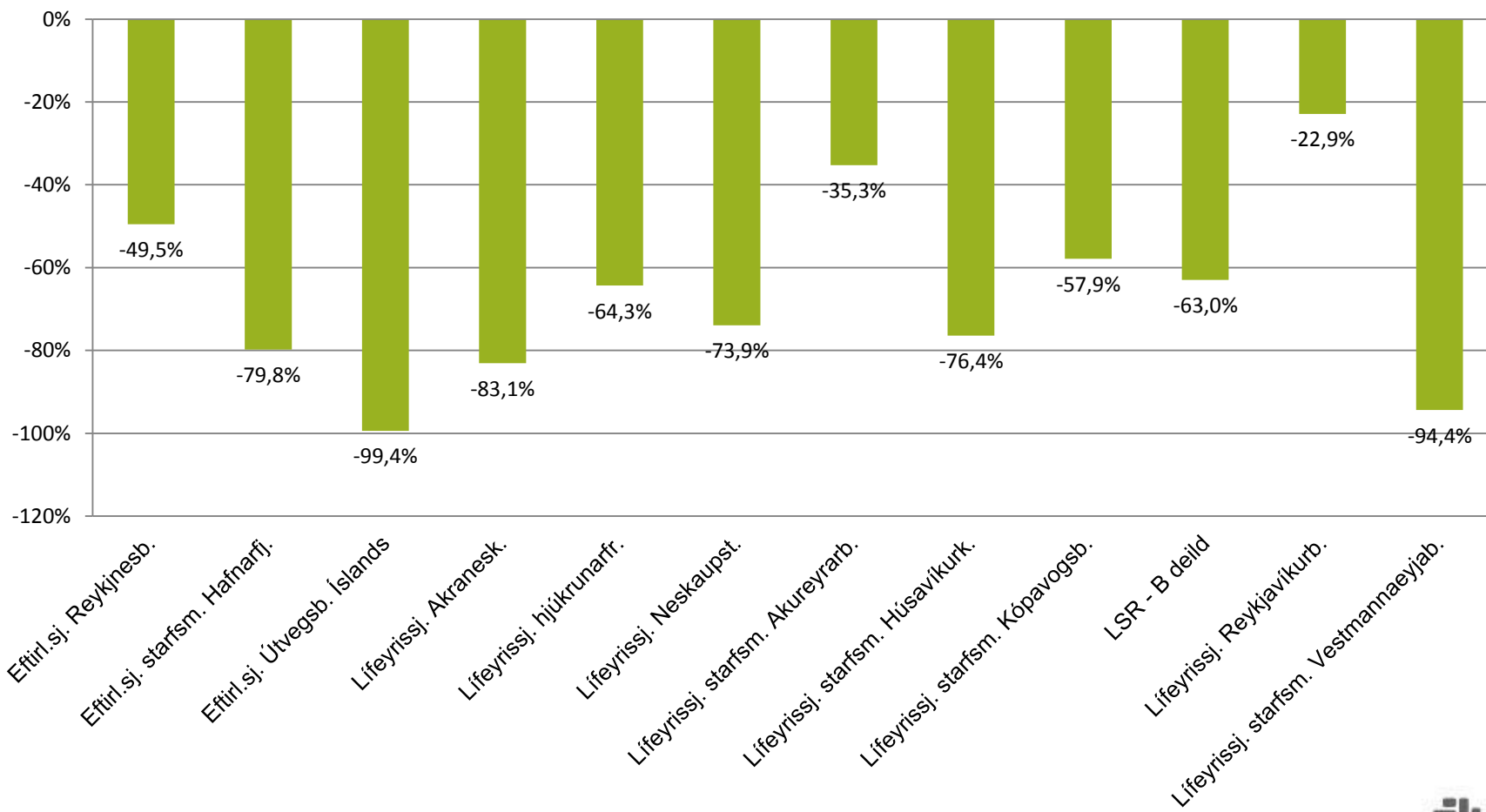

- Sjóðir án ábyrgðar launagreiðenda hafa frá bankahruni skert réttindi sjóðfélaga um a.m.k. 130 ma.kr.

Tryggingafræðileg staða 2011

Sjóðir með ábyrgð launagreiðenda

Mikill halli – erfið staða

- Heildarstaða: áfallið + framtíð = **-668** milljarðar kr.
Mestur halli hjá sjóðum með ábyrgð ríkis og sveitarfélaga 474 ma.kr.
- Áfallin staða: eignir – loforð = **-553** milljarðar kr.
Sjóðir ríkis og sveitarfélaga með halla um 434 ma.kr.

Áfallin tryggingafræðileg staða 2011

	Áfallin staða	Áfallin staða %
Sjóðir með ábyrgð launagreiðenda	-434 ma. kr.	-59,4%
Ríkið LSR B – deild	-344 ma. kr.	-63,0%
Ríkið LSH	-42 ma. kr.	-64,3%
Sveitarfélagasjóðir	-44 ma. kr.	-39,3%
Aðrir	-4 ma. kr.	-99,4%
Sjóðir án ábyrgðar launagreiðenda	-119 ma. kr.	-6,3%
Samtals:	-553 ma. kr.	-17,2%

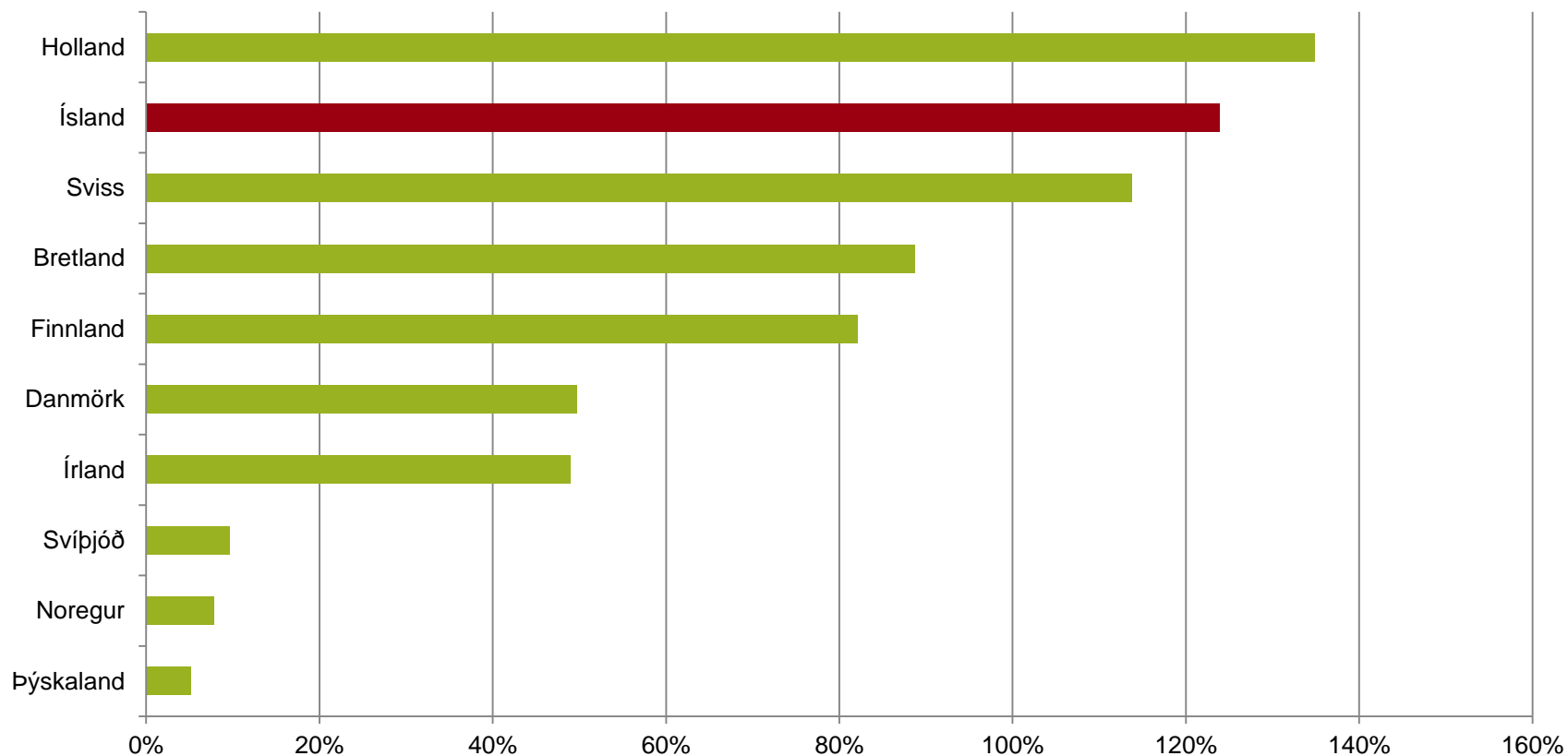

ALÞJÓÐLEGUR SAMANBURÐUR

Stærð lífeyrissjóða sem hlutfall af VLF

2010

Heimild: OECD Pensions Outlook 2012

Þátttaka í lífeyrissjóðum sem hlutfall af fólki á vinnualdri

	Skylduaðild	Séreignasparnaður
Svíþjóð	90,0%	27,6%
Ísland	85,5%	42,0%
Sviss	70,1%	e.t.
Noregur	65,8%	22,0%
Holland	88,0%	28,3%
Finnland	75,5%	28,8%
Danmörk	58,0%	23,6%
Þýskaland	e.t.	47,1%
Bretland	e.t.	43,3%
Írland	e.t.	41,3%

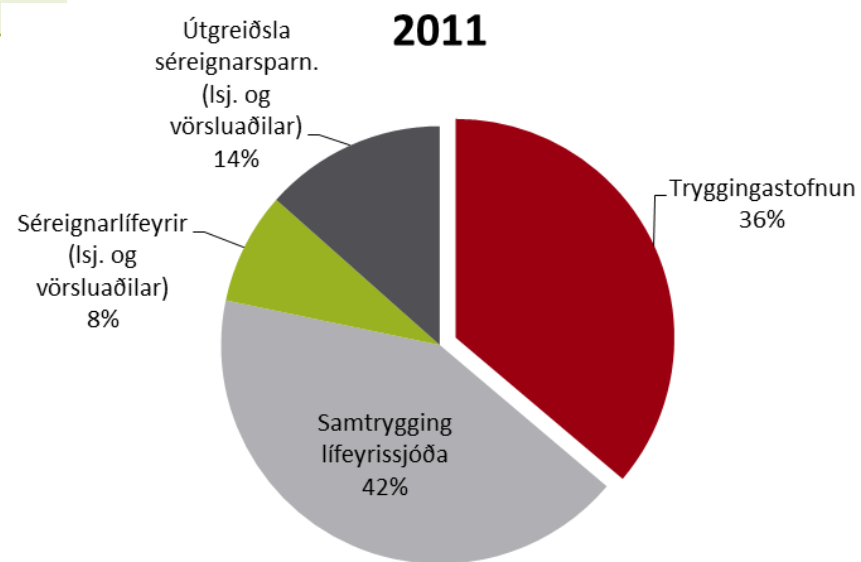
- e.t.: ekki tiltækt

Heimild: OECD Pensions Outlook 2012

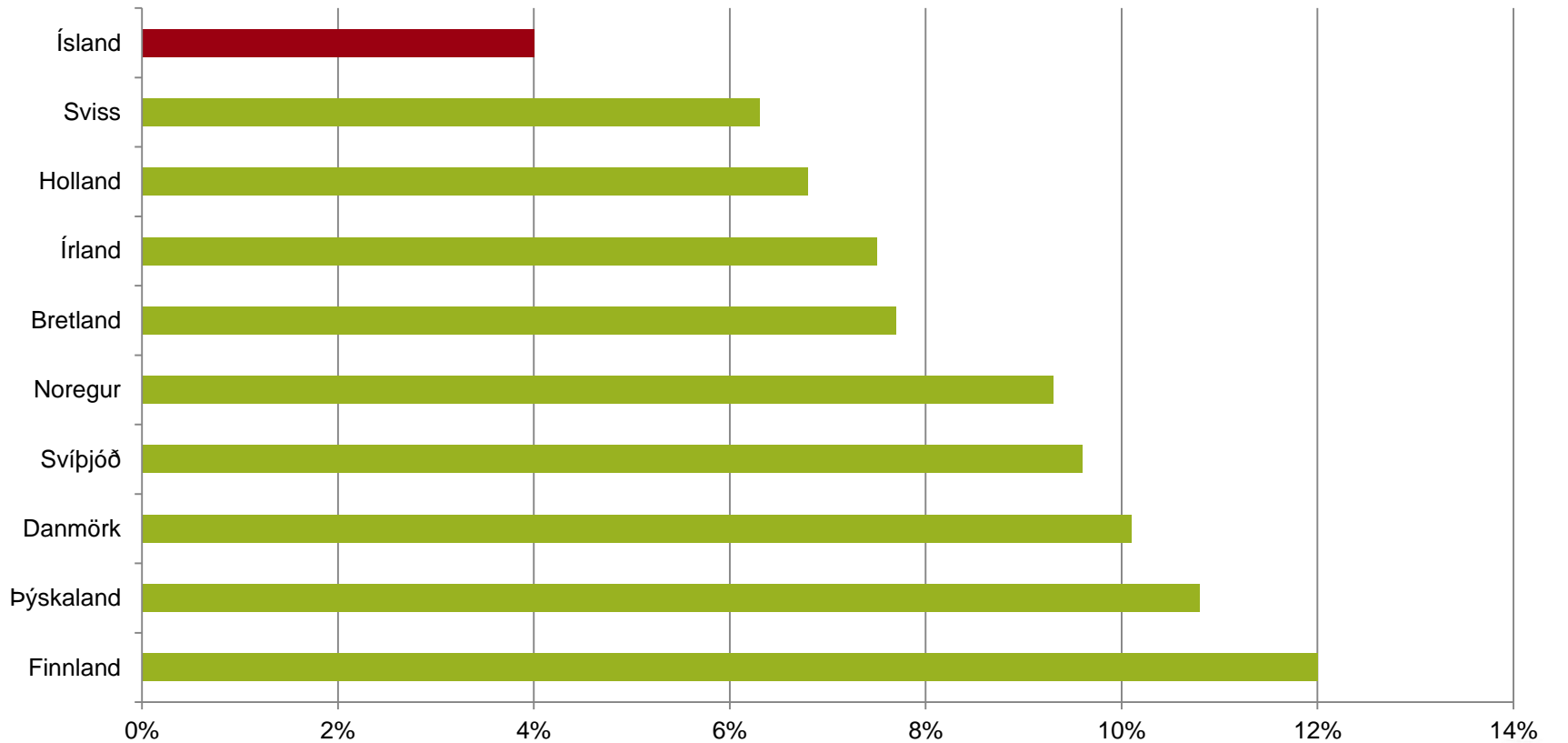
Skipting lífeyrisgreiðslna 2011

	Lífeyrisgreiðslur (milljónir)	Hlutfall
Tryggingastofnun	56.292	36%
Samtrygging lífeyrissjóða	65.517	42%
Séreignarlífeyrir (lífeyrissjóðir og vörsluaðilar)	12.878	8%
Útgreiðsla séreignarsparnaðar (lífeyrissjóðir og vörsluaðilar)	20.925	14%
Samtals:	155.612	

Lífeyrisgreiðslur almannatrygginga sem hlutfall af VLF

2010

Heimild: OECD Pensions Outlook 2012

SAMANTEKT

Framtíðarhorfur

- **Lífeyriskerfið er öflugt en veikleikar eru til staðar**
- Efla þarf sjóðasöfnun og bæta áfallna stöðu sjóða með ábyrgð ríkis og sveitarfélaga
- Leiðir til að draga úr halla í lífeyriskerfinu
 - Hækka iðgjöld
 - Skerða réttindi
 - Hækka lífeyrisaldur
- Tekjutenging lífeyrisréttinda og almannatrygginga getur dregið úr vilja til lífeyrissparnaðar
- Gjaldeyrishöft takmarka fjárfestingamöguleika lífeyrissjóða

